

LATVIJAS VALSTS ARHIVS

LKP Valmieras RAJONA (PILSĒTAS) KOMITEJA

FONDS NR. PA - 4113

APRAKSTI NR. 51-6801;02

1947 1991

(PAR KĀDIEM GADIEM)

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS

1950 - 1991

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS
VALMIERAS RAJONA KOMITEJA

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

PA - 4113.f.

1950.g. - 1963.g.

1964.g. - 1987.g.

Ar VK(b)P 1949.g. 24. decembra un LK(b)P 1949.g. 30. decembra biroja sēdes lēmumu Latvijas PSR izveidoja 58 lauku rajonus.

LK(b)P Valmieras apriņķa komiteju likvidēja,¹ tās vietā izveidoja LK(b)P Valmieras rajona komiteju (RK).² Bijušā Valmieras apriņķa vietā izveidoja Valmieras un Rūjienas rajonus.

AR LK(b)P CK 1950.g. 12. janvāra biroja sēdes lēmumu izveido Valmieras RK orgbiroju,³ kam uzdod sagatavot pirmo LK(b)P Valmieras rajona konferenci.

Konference notiks 1950.g. 7.aprīlī, tajā ievēlēja rajona komiteju 33 cilvēku sastāvā.⁴ Nākamajā dienā - plēnumā - ievēlēja arī RK sekretārus un biroju, 6 cilvēku sastāvā.⁵

LK(b)P (no 1952.g. - LKP) Valmieras rajona struktūra bija šāda:⁶

- 1; 2 sekretārs;
- sekretārs;
- LK(b)P partijas, arodbiedrību un komjaunatnes organizātoriskā darba nodaļa;

1) Sk. Valmieras AK (PA - 129.f.) vēsturisko izziņu.
 2) LVA, PA-101.f., 12.apr., 26.1., 193. un 210.lp.
 3) Turpat, 13.apr., 10.1., 94.lp.
 4) LVA, PA-4113.f., 1.apr., 1.1., 33.lp.
 5) Turpat, 2.1., 1.lp.
 6) LVA, PA-101.f., 12.apr., 26.1., 223.-225.lp.

- lauksaimniecības nodaļa;
- nodaļa darbam ar sievietēm.

Reorganizācijas rezultātā, 1954.g. janvārī, likvidē nodaļu darbam ar sievietēm un lauksaimniecības nodaļu. Turpināja darboties propagandas un agitācijas nodaļa un organizātoriskā darba nodaļa ar statistikas un vienotas biedra kartes sektoru tās sastāvā.

Valmieras rajonā papildus izveidoja arī rūpnieciskās ražošanas nodaļu.⁷

Šāda struktūra saglabājās līdz pat Valmieras RK reorganizācijai 1963. gadā.

Laikā no 1959.g. līdz 1962.g. Valmieras rajona teritorija palielinājās.

Ar LKPCK 1959.g. 11. novembra biroja sēdes lēmumu likvidē Rūjienas rajonu, tā teritoriju pievieno Valmieras rajona teritorijai.⁸

1962.g. 18.novembra sēdē nolemj likvidēt Limbažu rajonu, lielāko daļu šī rajona teritorijas pievieno Valmieras rajonam.⁹

1950. gadā LK(b)P Valmieras rajona organizācija apvienoja 46 pirmorganizācijas,¹⁰ 1962. gadā 88 pirmorganizācijas.¹¹

1962.g. 29. martā LKPCK birojs apstiprina lēmumu par kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu veidošanu.¹²

7) LVA, PA-101.f.,17.apr.,23.1.,4.1p.

8) Turpat, 22.apr.,32.1.,54.1p.

9) Turpat, 25.apr.,26.1.,37.1p.

10) "Коммунистическая партия Латвии в цифрах", R,1984, 77.1p.

11) Turpat, 145.1p.

12) LVA, PA-101.f.,25.apr.,17.1.,45.1p.

Ar 1963.g. 2.janvāra LKP CK biroja sēdes lēmumu Latvijas PSR LKP organizāciju pārkārto pēc ražošanas principa:

LKP rajonu komitejas tiek likvidētas, LPSR izveido 5 rūpnieciskās ražošanas (zonālās) LKP komitejas, kas apvieno rūpniecībā strādājošos, un jau pastāvošās kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas, kas apvieno lauksaimniecībā nodarbinātos LKP biedrus.¹³

LKP Valmieras rajona komitejas vietā izveido Valmieras kolhozu-sovhozu ražošanas pārvaldes un Valmieras rūpnieciskās ražošanas LKP komitejas.¹⁴

Ar 1964.g. 1.decembra LKP CK Prezidija sēdes lēmumu kolhozu-sovhozu ražošanas pārvalžu LKP komitejas un rūpnieciskās ražošanas LKP komitejas tiek likvidētas un reorganizētas rajonu komitejās.¹⁵

1964.g. 1.decembrī LKP CK Prezidija sēdē nosaka atjaunoto RK struktūru un štatus:¹⁶

- 1; 2 sekretārs;
- sekretārs;
- sekretāra palīgs;
- organizatoriskā darba nodaļa;
- propagandas un agitācijas nodaļa;
- rūpnieciskās ražošanas un transporta nodaļa.

13) LVA, PA-101.f., 26.apr., 27.1., 3.-4.lp.

14) Sk. Valmieras kolh.-sovho.raž.pārv. LKP kom. PA-15104.fonds un Valmieras rūpn.raž. LKP kom. PA-15122.fonds.

15) LVA, PA-101.f., 27.apr., 30.1., 6.lp.

16) Turpat, 7.-8.lp.

LATVIJAS KOMUNISTISKAJĀ PARTIJĀS

Valmieras rajona komiteja

1964.g. 19.decembrī notiek Valmieras rajona konference, tajā ievēl RK 66 cilvēku sastāvā¹⁷ un pēc tam - plēnumā - RK sekretārus un biroju, 9 cilvēku sastāvā.¹⁸

Nelielas izmaiņas Valmieras RK struktūrā notiek 1975.g., kad ar LKP CK 28.janvāra biroja sēdes lēmumu visās republikas rajonu komitejās tiek izveidotas partijas komisijas jautājumā par uzņemšanu partijā un komunistu personīgo lietu izskatīšanai, ar algotu komisijas priekšsēdētāja amatu.¹⁹

1967.g. 3.janvārī LKP CK birojs pieņem lēmumu par Limbažu RK atjaunošanu, no Valmieras rajona tiek atdalīta bijusī Limbažu rajona teritorija.²⁰

Līdz 1987. gadam Valmieras rajonā būtiskas pārmaiņas nenotiek.

1950.g. LK(b)P Valmieras rajona organizācija apvienoja 46 pirmorganizācijas,²¹ 1987.gadā - 89 pirmorganizācijas.²²

Vad.arhīviste

A. Buševica

A. Buševica

-
- 17) LVA, PA-4113.f., 30.apr., 1.l., 22.lp.
 - 18) Turpat, 2.l., 2.lp.
 - 19) LVA, PA-101.f., 39.apr., 13.l., 187.lp.
 - 20) Turpat, 31.apr., 13.l., 4.lp.
 - 21) "Коммунистическая партия Латвии в цифрах". R.,1984, 77.lpp.
 - 22) LVA, PA-101.f., 59.apr., 128.l., 36.lp.

132

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS

Valmieras rajona komiteja

PA-4113.fonds

Vēsturiskās izziņas
turpinājums par
1988.-1991.g.

1988.gada 12.novembrī savā XXIV konferencē LKP Valmieras rajona organizācija ievēlēja rajona komiteju (RK) 67 cilvēku sastāvā, kā arī biroju 15 cilvēku sastāvā.¹

1989.gada rudenī Latvijas PSR izraisījās diskusija par LKP statusu. 1990.gada 26.aprīlī notika LKP Valmieras rajona organizācijas 25.ārkārtējā konference. Konferencē laikā tika konstatēts, ka daudzas partijas pirmorganizācijas bija mazskaitliskas, daudzas pašlikvidējušās. Sākās masveidīga izstāšanās no PSKP. 56,5 % biedru bija Neatkarīgās Latvijas kompartijas piekritēji, 9,5 % - PSKP, 19,5 % nestātos nevienā partijā.²

1988.-1991.gg. notika izmaiņas arī LKP Valmieras rajona komitejas aparāta struktūrā. 1988.gada beigās bija sekojoša struktūra:

- 1., 2.sekretārs;
- sekretāri;
- organizatoriskā nodaļa;
- ideologiskā nodaļa;
- lietvedības sektors;
- partijas komisija.³

¹ LVA, PA-4113.f., 61.apr., 1.l., 106., 109.lp.

² Turpat, 65.apr., 4.lieta, 11.lp.

³ Turpat, 63.apr., 6.lieta, 6.lp.

Izmaiņas Valmieras rajona komitejas sastāvā tiek konstatētas 1991.gada sākumā:

- 1., 2.sekretārs;
- vispārējā nodaļa;
- uzskaites sektors;
- partijas komisija.

Dokumentu par ideologiskās nodaļas darbu ir ļoti maz, bet par partijas komisijas darbu - nav vispār.

II

Dokumenti pirmo reizi pieņemti 1953.gada 16.martā. Uz aprakstīšanas brīdi fondā bija 6392 lietas par 1950.-1988.gadu. Saglabājušies dokumenti arī par 1940.-1949.gadu - uzskaites grāmatas (sk. aprakstu Nr.35), partijas pirmorganizāciju sapulču protokoli (sk. aprakstu Nr.01).

Dokumenti par 1963.-1964.gadu atrodas arī fondos PA-15104, LKP Valmieras kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes partijas komiteja, PA-15122, LKP Valmieras rūpnieciskās ražošanas partijas komiteja.

Fonda lietas ir sistematizētas 61 aprakstos (Nr.Nr.1, 2, 4, 5, 7, 8, 10-62, 01, 02).

No 1950.-1962.g. katram gadam ir 2 apraksti.

Apraksti Nr.Nr.30-33 ir par 1965.-1970.gadiem, apraksts Nr.35 - par 1940.-1974.gadiem.

No 1971.-1978.gada - katram gadam ir 1 apraksts.

No 1979.g. - katram gadam ir 2 apraksti.

PA-15500 "LKP CK, PK un RK nomenklatūras darbinieku personu lietu kolekcija" 17.apraksts Valmieras RK - 1948.-1979.gadi.

Atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personu lietas PA-4114.fonda aprakstos iekļautas no 1980.gada vispārējās lietvedības aprakstos, no 1984.gada - personālsastāva lietu aprakstos.

Likvidēto rajona partijas pirmorganizāciju fondu dokumenti iekļauti aprakstos Nr.01, 02. 01.aprakstā 53 likvidēto partijas pirmorganizāciju fondu lietas par 1944.-1963.gadiem; 02.aprakstā 4 likvidēto partijas pirmorganizāciju fondu dokumenti par 1964.-1965.gadiem.

LKP Valmieras rajona komitejas partijas pirmorganizācijas dokumenti no 1950. līdz 1981.gadam veidoja patstāvīgu fondu Nr.PA-5251, bet no 1982.gada dokumentus iekļāva LKP Valmieras rajona komitejas fondā Nr.PA-4113, lietvedības aprakstos.

1993.gadā tika atslepenoti apraksti Nr.1-c ar 2 lietām par 1950.-1954.gadiem (RK lēmumi ar atzīmi "sevišķā mape") - lietas iekļautas aprakstā Nr.1 (4^a), aprakstā Nr.10 (5^a).

Pēc LKP darbības izbeigšanās 1991.gada 26.augustā, Valmieras rajona Tautas deputātu padomes Izpildu komiteja ar aktu Nr.27 pārņēma LKP Valmieras rajona komitejas dokumentus neapstrādātā veidā - 335,3 kg.

Dokumentu apstrādes un aprakstīšanas rezultātā tika sastādīti 6 apraksti, papildinājumi pie 12 aprakstiem, 1 Valmieras rajona partijas pirmorganizāciju saraksts un apraksta 01 papildinājums. Pavisam kopā izveidotas 346 lietas.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

40.apraksta papildinājums	par 1976.g..	- 1 lieta
43.apraksta	- " - par 1979.g..	- 1 lieta
45.apraksta	- " - par 1980.g.	- 2 lietas
47.apraksta	- " - par 1981.g.	- 1 lieta
49.apraksta	- " - par 1982.g.	- 1 lieta
59.apraksta	- " - par 1987.g.	- 2 lietas
61.apraksta	- " - par 1988.g.	- 6 lietas
63.apraksts	par 1989.gadu	- 17 lietas
65.apraksts	par 1990.gadu	- 15 lietas
67.apraksts	par 1991.gadu	- 11 lietas
Kopā		- 57 lietas

Personālsastāva apraksti

54.apraksta papildinājums	par 1984.g.	- 6 lietas
56.apraksta	- " - par 1985.g.	- 24 lietas
58.apraksta	- " - par 1986.g.	- 34 lietas
60.apraksta	- " - par 1987.g.	- 21 lieta
62.apraksta	- " - par 1988.g.	- 29 lietas
64.apraksts	par 1989.g.	-125 lietas
66.apraksts	par 1990.g.	- 6 lietas
68.apraksts	par 1991.g.	- 3 lietas
Kopā		- 248 lietas

Valmieras rajona pirmorganizāciju	
saraksts par 1989.-1990.g.g.	- 22 lietas
Apraksta Ol papildinājums	
par 1989.-1990.g.g.	- 19 lietas
	<hr/>
	Kopā - 41 lieta

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti par 1989.-1991.gadiem ir sastādīti, saglabājot iepriekšējo nomināli hronoloģisko principu.

Plēnumu un biroja sēžu protokoli kā līdz šim sistematizēti lietās pa vēlēšanu periodiem.

Personāllietu veidošanas princips par 1989. un 1990.gadiem ir saglabājies iepriekšējais - pa gadiem un katra lieta atsevišķi.

Dokumenti, kas sastāv no viena kopēja biroja lēmuma un atsevišķiem iesniegumiem, tiek komplektēti lietās hronoloģiskā secībā pēc biroja lēmumiem, iekšējā aprakstā norādot personu sarakstu ar norādēm, kurā lapā ir dokumenti par attiecīgo personu, ievērojot alfabēta secību.

68.apraksta 3.lieta par 1991.gadu izveidota no atsevišķiem iesniegumiem par vēlēšanos izstāties no PSKP, bet šo personu uzvārdi nav minēti biroja lēmumos par piederības PSKP pārtraukšanu. Sastādīts iekšējais apraksts, ievērojot alfabēta secību.

Valmieras rajona LKP pirmorganizāciju pastāvīgi glabājamās lietas iekļautas sarakstā par 1989.-1990.gadiem, bet tajā ir arī lietas par 1983.-1988.gadiem. Saraksts veidots kā iepriekšējos gados. Tajā iekļautas 22 lietas par 17 partijas pirmorganizācijām.

Apraksta Ol papildinājumā par 1989.-1990.gadiem arī ir iekļautas lietas par 1984.-1988.gadiem. Pavisam 19 lietas par 13 partijas pirmorganizācijām. Agrāk šīs pirmorganizācijas dokumentus arhīvā nenodeva.

Ir sastādītas lietas un iekļautas papildaprakstos par 1975., 1976., 1979.-1988.gadiem.

No agrāk fondētajiem dokumentiem nav atrastas sekojošas dokumentu kategorijas:

1. LKP Valmieras rajona komitejas tehnisko darbinieku personas lietas;
2. partijas komisijas dokumenti;
3. ideologiskā darba nodaļas dokumenti;
4. personu rēķinu kartiņas;
5. PSKP biedru kandidātu personas lietas.

Ir izveidotas lietas no dokumentiem, kas agrāk arhīvā netika pieņemtas:

1. štatu saraksti;
2. izdevumu tāmes; finansu atskaites; algu izmaksu saraksti;
3. Kara un darba veterānu padomes dokumenti.

Veicot dokumentu zinātnisko ekspertīzi makulatūrā izdalītas 98 lietas.

Izziņu sastādīja

vad. arhiviste

M. Niedrite

M.Niedrite

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS VALMIERAS RAJONA KOMITEJA

PA- 4113.fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1950.-1991.g.g.

II

1999.gada janvārī- maijā, veicot īslaicīgi glabājamo lietu atlasī, saskaņā ar 1996.gada 28.martā apstiprināto metodiku, no LKP Valmieras rajona komitejas makulatūras tika atlasītas 25 pastāvīgi glabājamās lietas un sastādīti 16 aprakstu papildinājumi.

Apvienotie lietu apraksti

42.apraksta papildinājums par 1978.gadu - 1 lieta

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

- 30.apraksta papildinājums par 1966. gadu - 1 lieta
- 43.apraksta " par 1979. gadu - 1 lieta
- 45.apraksta " par 1980. gadu - 1 lieta
- 47.apraksta " par 1981. gadu - 1 lieta
- 49.apraksta " par 1982. gadu - 1 lieta
- 51.apraksta " par 1983. gadu - 1 lieta
- 53.apraksta " par 1984. gadu - 1 lieta
- 55.apraksta " par 1985. gadu - 1 lieta
- 57.apraksta " par 1986. gadu - 1 lieta
- 59.apraksta " par 1987. gadu - 1 lieta
- 61.apraksta " par 1988. gadu - 1 lieta

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti

63.apraksta papildinājums par 1989. gadu		- 4 lietas
65.apraksta	“ par 1990. gadu	- 4 lietas
67.apraksta	“ par 1991. gadu	- 2 lietas
01.apraksta	“ par 1956.- 1990. gadu	- 2 lietas
	kopā	- 25 lietas

Tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts ar partijas biedru un biedra kandidātu kartēm, partijas uzskaites kartiņām. Šie dokumenti arhīvā tika saņemti no LKP Centrālās Komitejas (skat. 1991.gada 25. septembra dokumentu pārņemšanas- nodošanas aktu). Aprakstīšanas rezultātā tika izveidotas 14 lietas par 2159 personām. Dokumenti par katru personu ir sakārtoti alfabētiskā secībā.

Ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts

69.apraksts par 1989.-1991.gadu - 14 lietas

Pavisam fonds Nr. PA- 4113 ir papildināts ar 39 lietām.

Sastādīts Valmieras rajona partijas organizācijas LKP pirmorganizāciju saraksts par 1950.- 1990. gadu ar 8 lietām un īslaicīgi glabājamo lietu saraksts par 1978.- 1990. gadu ar 90 lietām un 2033 dažādām kartiņām un darba apliecībām, kas apstiprināts 1999. gada martā.

Aprakstu papildinājumi sastādīti, saglabājot iepriekšējo dokumentu aprakstīšanas principu, t.i. pa gadiem.

Vad. arhīviste

S. Grīnvalde

S. Grīnvalde